

CVIČEBNÍ LISTY.

Příloha „Vojenských Rozhledů“.

ČÍSLO 3.

ROČNÍK IV.

Přípravka pro Válečnou školu.

Major gen. štábu Libor Vítěz:

Řešení námětu čís. 40.

I. Úkol.

V pásmu asi 6 km širokém má naše 3. p. brig. útočiti dne 1. května ráno na nepřátelskou posici asi 4 km zšíři. Její cíl je mělký. Průměrně ani ne celý kilometr. Pro útok má celkem pět praporů a dva lehké dělostřelecké oddíly jako přímou podporu. Značná část jejího cíle, výšiny u Morawetz, jsou místem, kde vede velitel divise své úsilí, aby tím usnadnil dobytí Straschkau. Při svém útoku je brigáda včleněna.

II. Terén.

Útok bude veden na náhorní rovině, rozbrázděné mnohými potoky a rybníky. Pro nepatrné výškové rozdíly a spleť potůčků pramenících v našem pásmu, pro mírné a na první pohled nejasné povrchové tvary, jest velmi nesnadné učiniti si rychle správnou představu o plastice našeho terénu. Bez ní však nelze dojiti uspokojivého konečného řešení. Abychom své studium urychlili a učinili je stručným a zajímavějším, přikládáme náčrt vod a hřbetů prostoru, který je pro nás důležitý.

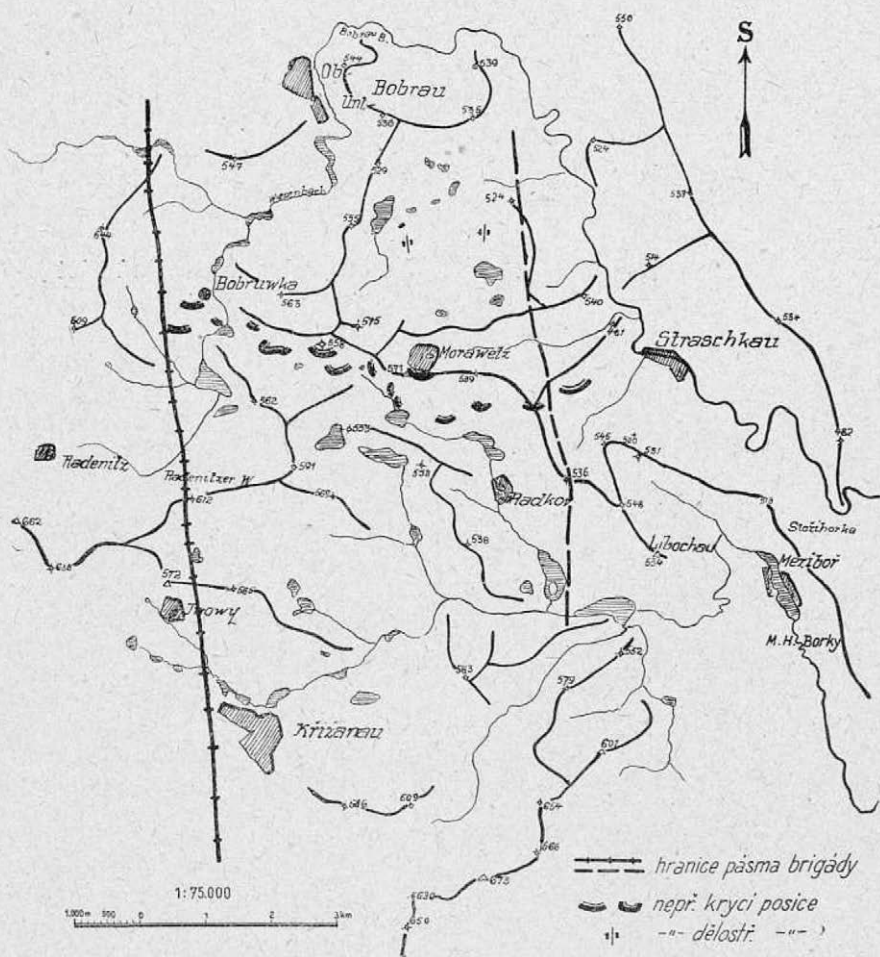
Jak náčrt ukazuje, jsou to především dva potoky, které svými přítoky vyhlodaly v naší náhorní rovině veškeré tvary. Oba mají postupně různá pojmenování. První z nich prýští u Radenic (Radenitz, asi 8 km na jihozápad od Ob. Bobrau) a teče vesnicemi Bobrůvkou, Horní a Dolní Bobrovou (Ob. u. Unt. Bobrau) směrem severovýchodním a odtud skrze Stražky (Straschkau, asi 7 km na jihovýchod od Ob. Unt. Bobrau) pode jménem Stražického potoku (Straschkau B.) směrem jihovýchodním. Druhý pak podobá se tvarem svého toku prvému. Vzniká u vesnice Iwowy (asi 4 km na jihovýchod od Radenitz), teče Křižanovem (Křižanau, asi 2½ km na jihozápad od Iwowy), Libochovou, po níž má své jméno, Meziboří a odtud podobně jako první taktéž směrem jihovýchodním.

Výšiny, které nás nejvíce zajímají, jsou obkličeny popsánými dvěma potoky. Od severu na jih jest to nejdříve hřbet počínající trigometrem 539 (asi 3 km na severovýchod od Ob. Unt. Bobrau) a jdoucí směrem jihozápadním skrze koty 535, 536, 529, 555 na Amselberg čili kotu 575. Odtud pokračuje směrem jihovýchodním skrze trigonometr 571, 539, což jsou výšiny u Moravců (Morawetz), na něž vede velitel 2. p. d. své úsilí a jde dále skrze koty 536, 548, 545, 520 Stoží

horkou atd. Tato místa jsou již v pásmu našeho východního souseda. Celý tento asi 14 km dlouhý, klikatý hřbet má vesměs mírné stráně a mnoho postranních výběžků. Důležitější z nich jsou: Tučky (asi 5 km na jihozápad od Ob. Unt. Bobrau). Na tomto vrchu je část nepřátelské posice v našem

N Á Č R T

vodních toků a význačnějších terénních vln v pásmu 3. brigády.

úseku. Dále mezi Amselberg 575, který jest nejvyšším, ale zalesněným vrchem popisovaného dlouhého hřbetu a trigonometrem 571 (asi 500 m na jih od Moravců—Morawetz) odbočuje směrem severovýchodním podružný hřbet, obkličující se severu vesnici Moravce (Morawetz) a jdoucí skrze Bařowetz W. směrem severním ku kotě 524 čili Mirošovskému kopci (Miroschau B., poblíž jiho-východního okraje Mirošova—Miroschau), kdež se končí. Část

tohoto podružního hřbetu převyšuje od severu vesnici Moravce (Morawetz), které se máme zmocniti. Moravce samy jsou na dvě velmi ploché pánve, kterou se začíná údolí mající spád k západu.

A teď ke druhé význačné vyvýšenině našeho pásma. Na této je nyní (před útokem) rozvinuta naše brigáda. Vzniká téměř uprostřed mezi prameny, obou důležitých potoků, o nichž byla řeč na počátku této stati. Jejím začátkem a současně i nejvyšším bodem je trigonometr 662. Na nivách (asi 6 km na jihozápad od Moravců). Jde dále skrze kotu 638, ležící ještě v pásmu 3. p. d. ku kotě 612, která jest nejvyšším bodem v prostoru naší rozvinuté 3. p. brigády a potom skrze kotu 591, vesnici Pikarci (Pikaretz, asi 2 km na jihozápad od Moravců, Morawetz) skrze 553—538 (asi 1 km na sever od Horní Libochové—Ob. Libochau) a končí u Libochovského rybníka (asi 2 km na východ od Horní Libochové). I tato vyvýšenina, jejíž nejvyšší část v našem pásmu je u koty 612, má několik podružných hřbetů. Nebudeme je jmenovat. Jsou v náčrtu. Celek podobá se vyvýšenině dříve popsané. Má taktéž mírné tvary a vyžaduje bedlivé pozornosti, aby se nám stala její plastika jasnou. Nejdůležitějším poznatkem bude pro nás, že je na některých, jak později uvidíme, výhodných místech, vyšší než hřbet u Moravců (Morawetz), jehož se máme zmocniti.

Rybníků je v krajině mnoho. Jakousi důležitost mají z nich čtyry, které jsou mezi Pikarcem (Pikaretz asi 2 km na jihozápad od Moravců—Morawetz) a Radkovem (Radkow asi 3 km na jihovýchod od Moravců). Ležíť svým středem necelý kilometr na jih od výšin, které má nyní ještě nepřítel poblíž Moravců obsazený.

V místech, kde máme útočiti, jest krajina odkrytá. Jinak však je v našem širším prostoru několik rozsáhlých lesů, mnoho osamělých lesíků a značný počet větších i menších osad, čímž se stává náš prostor jako celek do značné míry skrytým a nepřehledným.

Zkrátka běží o terén dosti pokrytý, ale mírných velmi vlnitých tvarů.

Dobré pozorovatelný skýtá terén nepříteli jen na příčném hřebetě Tučky vrch (asi 2 km na západoseverozápad od Moravců—Morawetz—Amselberg—trigonometr 571—kóta 539—Jemnice (Jemnitz). Jejich velkou nevýhodou je však, že leží velmi blízko k čelní nepřátelské čáře a že na sever od nich se celý terén svažuje ve směru našeho postupu.

U srovnání s pozorovatelnými nepřítelovými jsou naše výhodnější již proto, že jsou rozloženy více do hloubky. Největší jejich část leží v čtyřúhelníku: kóta 612 (asi 4 km na jihozápad od Moravců—Morawetz)—562 (asi dva kilometry na severovýchod od 612)—538 (asi dva kilometry na jih od Moravců)—538 (asi kilometr na sever od Ob. Libochau). Kolem koty 612 a 591 v Radenickém lese (Radenitzer W.) převyšují do značné míry celý terén, jehož hájí nepřítel a skýtají nám k němu velmi dobrý a hluboký výhled. Ve východní části našeho úseku, čili kolem obou shora zmíněných kot 538, jsou naše pozorovatelný sice nižší než nepřítelovy, k dobytí a uhájení daného útočného cíle však

stačí. Do vesnice Moravců (Morawetz), která jest taktéž naším útočným cílem — nabudeme dobrého výhledu teprve po dobytí vyšin ležících na jih od ní.

Vyjímajíc rybníky a několik menších bažin, neklade terén pohybům pěchoty a lehkého dělostřelectva žádných jiných překážek v cestu. Komunikační síť je dosti vyvinutá a hodí se tedy naše krajina i pro pohyb hrubého dělostřelectva.

Jezdeckta nemáme. Studium terénu s jeho hlediska tedy odpadá.

Pro pozorovací letectvo jest množství lesů a osad nevýhodou. V místech však, kam budeme útočiti, je terén dosti odkrytý a můžeme se proto spolehnouti na součinnost letectva s pěchotou a dělostřelectvem.

III. Nepřátelská situace.

Hlavní nepřátelské síly se soustřeďují u Neustadtl. Neznáme jejich velikosti. Nevíme, kdy budou hotovy. Zítřka dne 1. května, v den to útoku, podle námětu pravděpodobně ještě ne. Jejich vzdálenost od částic, na něž máme útočiti, je 12 km. Za noci mohou tedy tyto částice sesílit. Při učlenění útočné sestavy do hloubky musíme s tím počítati. Záložní sled rozmístíme proto tak, aby mohl co nejrychleji zasáhnout.

Příčný hřbet, na kterém v našem pásmu zařídil nepřítel svou krycí posíci, popsali jsme již ve statí předešlé. Podle plastiky zemského povrchu jest tato posice pro obranu celkem dobrá, ale nijak zvlášť výrazná. Vypočteme zběžně její dobré i špatné vlastnosti.

Vlnitost jižních svahů příčného hřbetu usnadňuje bočnou palbu.

Uskutečnění opevňovací práce nasvědčují tomu, že nepřítel této okolnosti využil.

Lesy na Tučky vrch a Amselberg a vesnici Morawetz skýtají výhodná místa pro umístění záloh i pro protiútoky.

Prostor Tučky vrch—Amselberg—Morawetz—Sanatorium je dosti nepřehledný a již od přírody pro obranu způsobilejší, nežli krajina v okolí Fasanhof (asi 1 km na jihovýchod od Moravců), kde se může palba útočnickova dělostřelectva lépe uplatnit a kde není tolik vhodných bodů pro opětná stanoviště. To by nás nutkalo k tomu, abychom při útoku právě zde vynaložili své úsilí.

Pozorovatelný nepřátelské posice jsou sice dobré, jejich rozmístění je však, jak již víme, příliš mělké.

Vyjímajíc dva rybníky není před posicí žádných přirozených ani umělých překážek.

Posice je ještě nesouvislá a velmi mělká. Svou polohou nutí nás ale k tomu, abychom na některých místech volili výchozí základnu pro útok ve vzdálenosti asi 800 kroků od nejčelnějších nepřátelských opevňovacích prací.

Důležitého trigonometru 571 a vesnice Moravců (Morawetz) lze proti útokům přicházejícím od vesnice Pikarců (Pikaretz) snáze hájiti než proti útokům od Radkova (Radkow). Z lesů na Tučky vrch a Amselbergu možno prvním útokům vpadnouti do boku. Ale se zřetelem na útočný směr od Rad-

kova šly by obráncovy protiútoky z Amselbergu jen čelně a proto ne tak účinně.

Neprátelské dělostřelectvo je slabé a od čáry odporu značně vzdálené. To, jakož i okolnost, že opevňovacích prací je jen pořádku a jen tolik, kolik třeba k zařízení souvislé palby při využívání vzájemné bočné palby a že kromě u Moravců není nepřátelská posice vybudována do hloubky, svědčí o tom, že máme co činit s posicí poměrně velmi slabě obsazenou. Za náležité podpory silným dělostřelectvem zdolá ji pravděpodobně útočník, a niž bude přinucen nasaditi značnější množství pěchoty.

IV. Situace vlastní a sousedních jednotek.

Sestava brigády dne 30. dubna večer má své těžiště směrem na Bobruvku (Bobruwka). Útočný díl brigády pro 1. května a úsilí velitele divise o výšiny u Moravců žádá změnu těžiště více na východ. To platí jak o pěchotě tak i o dělostřelectvu, zvláště lehkém.

Prapor II/5, který utrpěl značné ztráty, musí býti překročen nebo směněn.

Zaujetí útočné sestavy neobejde se tedy bez bočných přesunů a jiných pohybů. Průměrná jejich délka asi 3—4 km. Máme k tomu celou noc. Času dost. Pohyby vykonáme však co nejdříve, aby si vojska v nové sestavě pod záštitou noci hodně odpočala.

V pravo (na východ) útočí zvláštní skupina 2. p. d. Na západ 3. p. d. Naše brigáda je tedy s obou stran včleněna, ale protože její levé křídlo zatím neútočí, vznikne s této strany mezera a bude musiti 3. p. d. pečovati o kryt svého ohroženého boku. Totéž bude třeba učiniti i nám. Ovšem, že v míře mnohem menší, jelikož naše křídlo je podle povšechné polohy za postupu našeho souseda méně ohroženo.

Levé křídlo našeho východního souseda má před sebou těžký zalesněný terén, Jeho postup bude pravděpodobně pomalý. Od Jemnic (Jemnitz) mohlo by proto pro naše východní křídlo hroziti nebezpečí nepřátelské bočné palby a protiútoky. Odčiníme je sestavou své pěchoty a přípravám ochranné palby vlastního dělostřelectva proti západnímu okraji Jemnic.

V. Rozbor příčinné, časové a prostorové souvislosti jednotlivých prvků úvah.

Jakého rázu má býti náš útok?

Jak víme jde o posici nesouvislou, mělkou a hájenou pravděpodobně jen malým množstvím pěchoty a dělostřelectva. Lze však očekávati, že celková situace přinutí nepřátelský kryt, aby v mezích svých poměrně slabých prostředků kladl co nejhouževnatější odpor. Cíl, kterého máme dobýti, je sice dosti široký (asi 4 km), **ale hodně mělký**. Na nejhlubším místě necelý kilometr. Západní asi půldruhého kilometru dlouhá část cíle se skládá jen z čelních zákopů.

Z toho vidíme, že běží vlastně o útočnou akci, kterou náš polní řád na stránce 158. svým 288. článkem zařazuje do zahajo-

vacího boje a doporučuje, aby byla konána ve formě výpadu s malým počtem pěchoty za účinné přípravy, podpory a ochrany palbou. Neboť kdyby tomu tak nebylo, nemohli bychom se svou brigádou o pěti praporech útočiti současně na frontě čtyř kilometrů.

Poněvadž je náš cíl příliš mělký, čili náš výpad příliš krátký, nebude lze v našem konkrétním případě mluvit s hlediska velitele brigády o nějakém obchvatném manévru. Poběží jen o obchvaty místní, sestavené a vykonávané podřízenými veliteli pluků, praporů a rot.

Při manévru velitele brigády půjde hlavně o účelné odstínění úsilí a o správnou kombinaci útočných směrů naší sestavy, nutnou pro obloukovitý vnější obrys cíle, jehož má býti dobyto.

Kam tedy s hlavním úsilím brigády? Podle úkolu na výšiny u Moravců (Morawetz). Podle terénu mezi Fasanhof a Jemnice (Jemnitz). Podle nepřátelské situace na výšiny mezi Moravci a Jemnicemi.

Podle dosavadní celkové sestavy brigády přímo na Moravec.

Velitel brigády se rozhodne pro úsilí proti kotě 539, **čili pro výpad silným pravým křídlem**, čímž vyhoví prvním třem požadavkům. Z toho však plyne radikální změna dosavadní sestavy. Protože však máme pro ni celou noc, není v tom nevýhody.

Přes to, že jde o útok na cíl široký a že naše počty jsou poměrně malé, musí býti naše sestava i do hloubky náležitě uclěněna.

Kolik tedy nasadíme praporů do prvního sledu?

Při bedlivějším studiu nepřátelské posice seznáme, že k zahájení útoku musíme rozvinouti 5 až 7 rot. Tedy asi dva prapory. Protože však princip členění do hloubky musí býti i u účelních praporů zachován, nezbudeme nám nic, než nasaditi **do první linie 3 až 4 prapory**.

Tato číslice v souvislosti se zjištěným směrem pro hlavní úsilí tvoří základ pro rozhodnutí velitele brigády.

Ostatní věci vyplynou pak snadno. Pro nedostatek času a místa proběheme je jen krátce a nebudeme se zabývatí věcmi podřadnými, pro které postačí, najde-li je čtenář v konečném řešení bez zvláštního odůvodnění.

Aby mimo to zbývající poznatky byly konkrétnější, dodáme ihned, že se velitel brigády rozhodl **pro tři prapory v prvním, čili útočném sledu**.

Prapor III./5. bude pro značné ztráty vystřídán a přijde do zálohy velitele brigády.

Část předvojového praporu I./5. jest na levém křídle vázána i za útoku úkolem udržovati dotyk s onou částí nepřátelské posice u Bobruvky (Bobruwka) a Tučky vrch, na kterou nebude útočeno.

Pro útočný sled zbudou nám prapory I./6, II./6 a III./5.

Oba prapory šestého pluku nasadíme pod velením velitele pluku ve směru hlavního úsilí.

O Moravcích (Morawetz) řekli jsme již dříve, že budeme na ně útočiti od jihu. Přidělíme je tedy ještě do pásma 6. p. pl. Aby

konečně vnitřní křídlo III./5. praporu, který vyrazí od Pikarců (Pikaretz) směrem severovýchodním, neohrožovalo za postupu levé křídlo 6. p. pl., musíme být při stanovení hranic pro pásma činnosti a při ukládání cílů pro oba pluky poblíž jejich vnitřních křídel zvlášť opatrní.

Se stěm u pěším u pluk u dáme přímou podporu o d d í l e m 8 cm. Svě nové posice, které by se pro splnění tohoto úkolu nejlépe hodily, zaujme dělostřelecký oddíl za noci.

Horský oddíl bude podporovati útok III./5. praporu. Terén s této strany jest, jak jsme studiem již zdůraznili, pro použití horského dělostřelectva výhodnější.

Z přebytečných těžkých kulometů utvoříme zvláštní skupinu. Bližší o tom viz v přiloženém rozkaze.

Pro zásobování, odsuny a pohyby plukovních i bojových trénů chybí nám údaje 2. části divisního rozkazu a proto nemůžeme tyto věci již nyní řešit.

Hodinu pro zahájení útoku vyberme tak, aby se patnáctiminutová dělostřelecká příprava započala ihned, jakmile se dosti rozední.

Tím ukončíme své úvahy a nyní podáme odpověď na otázky, které byly kandidátům uloženy.

Odpovědi na dané otázky.

1. Rozkazy, vydané velitelem 3. p. brig., se zřením k rozkazu divise.

A) Rozkaz pro přesun 6. p. pl.

6. p. pl. 22 hod. 15 min.

Přijďte ihned se svými dvěma čelními prapory přes Kundra-tice (Kundratitz) do Ob. Libochau. Zde se hlase o další rozkazy.

N. N., plk.,
velitel 3. p. brig.

B) Rozkaz pro útok.

3. pěší brigáda. S. V. 30./4. 1925, ve 23 hod. 30 min.
Čís. jed. 72 op.
Mapa: 1:75.000 Velké Meziříčí.

Rozkaz

pro útok dne 1. května.

1. Situace:

Zdá se, že nepřítel chce našemu postupu odporovati na čáře Bobruwka—Morawetz—Jemnitz.....

Jeho dosud nesouvislé opevňovací práce . . . na jižním okraji Bobruvky (Bobruwka) a Tučkého vrchu — u koty 358 — Asylu—Sanatoria — na svahu asi 1 km na jihovýchod od trig. 571 — u Fasanhof — na hřbetě asi 700 m na východ od Fasanhof — na jižním okraji Jemnitz . . . umožňují mu sice uskutečnění nepřetržitou palebnou přehradu, posice ta nemá však překážek a jak se zdá, jsou zadní opevnění jen na jižním okraji Moravců (Morawetz).

Velmi slabé dělostřelectvo bylo zjištěno v činnosti na severním okraji Babka W. a u Dolní Rosičky (Unt. Rosička).

Předvoje brigády jsou s nepřátelskou posicí v dotyku, a to:

I./5. od Bobruvky až po Sanatorium (toto v to čítajíc) a II./5. odtud na východ. S. V. tohoto praporu je na kotě 538, asi 2 km na jih od Moravců (Morawetz).

2. Úkol a prostředky:

Po rozednění 1. května má se 3. p. brig. bez III./6. praporu a s jednou ženijní rotou, za přímé podpory 1. odd. 8cm. a hor. děl. odd., zmocniti nepřátelské posice až po čáru: koty 558 — severního okraje Morawetz — hřbetu Morawetz—Jemnitz—Straschkau. Povšechný směr postupu brigády Ob. Libochau—Morawetz—Bobrau. Na východ od 3. p. brig. útočí současně na obdobné cíle jedna skupina vlastní divise, na západ pak 2. p. divise.

Útok bude předcházeti 15minutová dělostřelecká příprava na čelní cíle, pozorovatelný a dělostřelectvo.

Od hodiny H+15 bude též v činnosti jedno pěchotní letadlo.

Hranice pásma činnosti 3. p. brig.

3. Úmysl:

Útok vykonán jako náhlý výpad se silným pravým křídlem. Své úsilí vynaložím na dobytí koty 539 (mezi Morawetz a Jemnitz).

4. Sestava:

Pluky vedle sebe. Na východě 6. p. pl. s oběma prapory v 1. sledu, na západě 5. p. pl. s jedním praporem v 1. sledu. Rozhraní mezi pluky je čára: Obecník rb. — východní břeh Kuchelského (Kuchel rb.) a Strážnického rybníku (Stražnitz rb.), trig. 571 — Morawetz kóta 513, vesměs pro 6. p. pl.

5. p. pl. nechá část svého praporu 2. sledu v obraně proti nepřátelské posici u Bobruvky (Bobruwka) a proti jižnímu okraji Tučského vrchu, proti kterým zatím nebude útočeno.

II./5. (předvojový) prapor bude po vystřídání 6. pěš. plukem se ženijní rotou jako brigádní záloha v Ob. Libochau.

6. Útok bude vykonán bez předvídaných zastávek. Výchozí základna: výšiny na severovýchod od Pikaretz — straně na západ od Nohavice rybníku — lesík a kříž na východ od téhož rybníku.¹⁾

Útok 6. p. pl. bude podporován 8cm. odd. lehkého dělostřelectva z posice na stráních severovýchodně od Ob. Libochau.

Útok 5. p. pl. bude podporován horským dělostřel. oddílem, umístěným v severovýchodní části Radenitzer W.

7. 5. pěší pluk zřídí na okraji lesa asi 200 m na sever od koty 562 kulometnou skupinu z kulometů svého praporu 2. sledu. Jeho úkol viz v dalším odstavci.

8. Zajištění boků:

Pravý bok brigády bude zajištěn připravenou ochrannou dělostřeleckou palbou přímé podpory a společné činnosti proti

¹⁾ Poznámka pro čtenáře: Z náčrtu, který jest přiložen námětu, není zřejmo, že by byly předvoje již večer dosáhly všude této výchozí základny. Postup na ni musí jim velitel brigády nařídit ihned po setmění, tedy ještě dříve, než došel rozkaz divise k útoku. Celková situace to aspoň vyžadovala.

Jemnitz a jednou četou 6. pěš. pluku, která bude postupovati po východních hranicích pásma činnosti brigády na úrovni s palebním sledem.

Velitel 5. pěš. pluku zajistí svůj levý útočící bok. Bude v tom podporován palbou dělostřelectva přímé podpory a dělostřelecké společné činnosti, připravenou proti jihovýchodním okrajům lesů na Tučky vrch a Amselberg. Toto zajištění bude doplněno palbou kulometné skupiny, uvedené v předcházejícím článku.

Spojení mezi oběma pluky zrakem.

Spojení mezi 2. pěší divisí a vlastním západním, zatím neútočícím křídlem brigády obstará 2. pěší divise smíšeným oddílem, skládajícím se z 1. pěší roty této divise a 1. pěší a 1 kulometné čety 5. pěšího pluku. Sraz ve 4 hod. u J. H., asi 400 m na východ od koty 554.

9. Dodávání:

Dodávací osa a osa pro přemísťování stanoviště 3. pěší brigády: Ob. Libochau—Morawetz—Ob. Bobrau.

Počáteční stanoviště velitele 3. pěší brigády jako dosud Ob. Libochau společně s velitelem skupiny přímé podpory.

Smluvená znamení s dělostřelectvem:

palba přímé podpory příliš krátká:
palba přímé podpory příliš daleká:
žádáme ochrannou palbu v boku:
nepřítel vede protiútok:

Smluvená znamení s letectvem:

1. Dávaná letcem pěchotě:

a) Pozor! Bliží se nepřátelský protiútok:
b) Směr, kde by byl postup snadný:
c) Vytyčte čelní část!:

2. Dávaná pěchotou letci:

a) Z tohoto směru brání nám pěchotní palba v postupu. Řiďte tam palbu dělostřelectva!:
b) Z tohoto směru brání nám dělostřelecká palba v postupu. Řiďte tam palbu dělostřelectva!:

10. Stanoviště velitele 6. pěš. pluku na kotě 538, asi 1 km na sever od Ob. Libochau společně s velitelem 8 cm oddílu jeho přímé podpory.

Osa přemísťování: kóta 538 asi 2½ km na sever od Ob. Libochau—Fasanhof—539—J. H. mezi Morawetz a Miroschau.

Stanoviště velitele 5. pěš. pluku u koty 591 (asi 1 km na jihozápad od Pikaretz) společně s velitelem horského oddílu.

Osa jeho přemísťování: Pikaretz—Amselberg—silnice Morawetz—Ob. Bobrau.

11. Dobyty cíl obsadte a opevněte! Uspořádejte svazy! Vyřadte zálohy! Zahnaného nepřítele pronásledujte palbou a potom udržujte s ním hlídkami dotyk! Tyto hlídky podporujte, bude-li třeba, dělostřelectvem přímé podpory!

12. Útočnou sestavu zaujměte co nejdříve a ponechte pak svým plukům až k vyrazení pro útok klid. Pochod 6. pěš. pluku do útočné

sestavy přes Kundratitz a Ob. Libochau byl nařízen zvláštním rozkazem.

13. Zásobování, odsuny, pohyby trénů atd. byly by nařízeny podle druhé části všeobecného rozkazu. (Zde uvedeno jen pro paměť.)

14. Čelní prapory vyrazí k útoku současně ve 4 hod. 15 min.

N. N., velitel 3. pěší brigády.

Dostanou:

pěší pluky, žen. roty, vel. skupiny přímé podpory ve 3 exempl., východní útočná skupina vlastní divise a ve 2 exempl. velitelství divise jako hlášení.

2. Jakou součinnost bude velitel 3. pěší brigády žádati pro svůj útok od dělostřelectva společné činnosti a od dělostřelectva proti bateriím?

A) Za přípravy.

Neutralisovati nepřátelské dělostřelectvo u Babka W. a na jih od Miroschau a pokud možno též u Unt. Rosička.

Stříleti hlavně na Fasanhof,

záp. okraj Jemnitz,

Asyl a Sanatorium.

Potom pokud možno stříleti též na jižní okraj Morawetz a čelní polní opevnění po obou stranách Fasanhof.

B) Za útoku.

Neutralisovati nepřátelské dělostřelectvo v témž pořadí naléhavosti jako shora.

Ochrannou palbu hlavně na západní okraj Jemnitz a na jižní okraj Morawetz.

Neutralisovati pozorovatelný, hlavně na hřbetě mezi Jemnitz a Morawetz a na trig. 571. Potom pozorovatelný Amselberg a okraje lesa na sever od koty 358 poblíž Tučky vrch.

Zesíliti — byla-li by křídla brigády ohrožena protiútoky — ochrannou palbu přímé podpory hlavně na západní okraj Jemnitz a na okraje lesů u Amselberg a eventuálně též proti vesnici Bobrůvka a Tučky vrch.

C) Po dobytí brigádního cíle.

Pokračovati, pokud třeba, v neutralisaci dělostřelectva.

Zesíliti, bylo-li by třeba, ochrannou palbu přímé podpory hlavně ve směru na Amselberg.

Pronásledovati ustupující části nepřitele.

Rušivou palbu řídit podle pozorování hlavně na silnici Morawetz—Ob. Bobrau a Morawetz—Miroschau.

3. Průsvítka v měřítku 1 : 75.000 o situaci všech útočících částí 3. p. brig. až po roty a obou oddílů dělostřelectva přímé podpory až po baterii je přiložena.

Major gen. štábu R. Ponard,
profesor na Válečné škole v Praze:

Námět číslo 53.

(Pro kandidáty v r. 1925-1926.)

Noční pochod a ubytování.

(Topografická data podle spec. mapy č. 3754 a 3854.)

Povšechná situace.

Po úspěšné ofenzivě posunula Jihovýchodní armáda svou frontu až k linii: Bukowno (vč.)—Hrdlořez—Josefov (Josefsthal) (vč.)—tok Jizery (Iser)—Trenčín (vč.)— Δ 249 Jezírek B.—Buda—Bejčina—Žantow—Suchrowitz—Čižowka—Kamenitz (tato místa včetně).

Počínajíc 9. prosincem armáda svou ofenzivu zastavila, avšak na celé frontě je stále živá činnost.

Podrobná situace 1. divise.

1. divise byla dána k dispozici velitele Jihovýchodní armády a je dne 11. prosince ubytována po provedeném pochodu v krajině u Rožďalowitz.

Divisní stan	:	Rožďalovice.
Velitelství 1. brigády	:	Košik.
1. pluk	:	Seletitz (vel. pluku, 1. a 2. prapor), Tuchom (3. prapor).
2. pluk	:	Košik (1. prapor), Dobrawan (vel. pluku a 2. prapor), Žitoulitz (3. prapor).
Velitelství 2. brigády	:	Boschin.
3. pluk	:	Mzell, Gr. Studetz.
4. pluk	:	Sowenitz, Boschin, Pojed.
Dělostřelectvo	:	Rožďalovice, Podlužan.

— — — — —
— — — — —

Bojové a tělesové trény vojskových těles jsou ubytovány u příslušných jednotek.

12. prosince ráno dostane velitel 1. divise od armády rozkaz obsadit 13. prosince na úsvitu pásmo Straschnow—Struh—Chudiř—Žerčitz.

Nato vydá velitel divise 12. prosince v 7 hod. telefonicky tento přípravný rozkaz:

„1. divise se přesune v noci ze 12. na 13. prosince do prostoru Dobrowitz. Ubytovatelé (kromě ubytovatelů 1. brigády) se shromáždí ve 12 hod. na křižovatce 1 km severozápadně od Mzell za velení důstojníka divisního štábu. Ubytovatelé 1. brigády se odeberou společně přes Prodašice a Ledetz do Žerčitz (jižní východ), kam dorazí ve 14 hodin a kde dostanou instrukce divise. Odchod jednotek asi v 18 hodin.“

V 11 hod. vydá pak velitel divise tento všeobecný rozkaz:

1. divise.
Štáb, 3. odd.
Čís.....

V Rožďalovicích, 12. prosince, 11 (jedenáct) hodin.

Všeobecný operační rozkaz čís.....

(1. díl.)

I. Povšechná situace (viz shora).

II. Úkol divise: přesunouti se v noci ze 12. na 13. prosince do pásma Straschnow—Struh—Chudiř—Žerčitz, kde bude pohotově k akci buď na sever nebo na západ.

III. Ubytování na konci pochodu.

Divisní stan : Jabkenitz, od 13. prosince 6 hod.; stálá služba
v Rožďalovicích až do 13. prosince 7 hod.
Velitelství 1. brigády : Semčitz.
1. pluk | určí velitel 1. brigády v pásmu Dobrowitz—
2. pluk | Ctímeritz—Žerčitz—Pečitz (vše včetně).
Velitelství 2. brigády : Luschtenitz.
3. pluk | určí velitel 2. brigády v pásmu Straschnow—
4. pluk | Kosořitz—Luschtenitz (vše včetně).
Dělostřelectvo : Jabkenitz, Charwatetz.

IV. Provedení pohybu.

Ubytovatelé: Pohyb řízen přípravným rozkazem.

Pochodové cesty:

- a) pro pěchotu určí velitelé brigád;
- b) pro dělostřelectvo: Boschin—Sowenitz—Mzell—Jabkenitz.

V. Hodina odchodu:

pěchoty 18 hod.
dělostřelectva 20 hod.

Zvláštní nařízení:

Trény bojové a tělesové jedou se svými tělesy, vyjímajíc odběrné oddíly tělesových trénů, které se řídí 2. částí tohoto rozkazu.

Předmět studia:

- 1. Rozkazy vydané velitelem 1. p. brigády.
- 2. Rozkazy vydané velitelem 2. p. pluku
 - a) pro odchod pluku,
 - b) pro ubytování pluku.
- 3. Spojení zřízené uvnitř divise v ubytování dne 13. prosince jednak divisní telegrafní rotou, jednak vojskovými tělesy, za předpokladu, že v Jabkenicích (Jabkenitz) je armádní spojovací ústředna a že mírová telegrafní síť byla zničena.

Štábní kapitán gen. štábu Čeněk K u d l á č e k :

Námět čís. 55.

(Mapa 1 : 75.000 Ml. Boleslav, Hořice.)

Modrá armáda (severní) zatlačila červenou armádu (jižní) k jihovýchodu na linii Smidar—Hořic—Miletín. Dne 1. července večer jsou na této čáře přední prvky modré armády v dotyku s nepřítelem, který podle získaných zpráv není schopen v nejbližších dnech vážné ofensivní akce a podle všech známek se chystá k obraně. Žádná vojska nebyla pozorována na jih a jihovýchod od Smidar. Velitel modré armády se rozhodl zastavit postup a připravit nový manévry.

3. pěší divise, která dorazila dne 1. července odpoledne do prostoru Dolní Bousov (unter Bautzen—Sobotka—Kněžmost (Fürstenbrück)*, dostane rozkaz, aby se dne 2. července ráno přemístila do prostoru Kopidlna—Jičinowes—Bistřitz.

Se zřením k tomuto armádnímu rozkazu vydá velitel divise tento rozkaz:

(V ý t a h.)

S. V. dne 1. července, ve 22 hod.

Modrá armáda.

3. p. divise.

Štáb — 3. oddělení.

Čj.....

Všeobecný operační rozkaz čís....

I. část.

(Pohyb dne 2. VII.)

Situace a zprávy o nepříteli: — — — — —

Úloha: — — — — —

Provedení. Pohyb bude proveden současně po dvou cestách.

a) Jižní proud.

Velitel: velitel 7. brigády.

Složení: 7. brigáda, 3. leh. děl. pluk.

Cesta: Wisopol, Libáň.

Východiště: Čelo proudu projde křižovatkou železnice a silnice jv. Dol. Bousov v 7 hod.

b) Severní proud.

Cesta: Rakow, Bistřitz.

c) Divisní trény: — — — — —

Zajištění: — — — — —

Spojení: — — — — —

Jakmile čela proudů dosáhnou silnice Libáň—Bistřitz, zastaví se. Další pochod bude nařízen velitelem divise.

Zvláštní nařízení: — — — — —

Dostanou: — — — — —

Podpis.

Dne 2. VII. v 11 hod. vydá velitel divise:

* Divise je ubytována takto: vel. 7. brigády, vel. 30. p. pluku, vel. 3. děl. pluku, 1/30 prapor a 1/3 oddíl leh. děl. v Dolním Bousově; II/30 prapor Zuckerfb. na sever od Dolního Bousova; III/30 Rohačko; II/3. a III/3. oddíl v Dol. Bousově—Přepeři; 34. p. pluk ve Wobrubetz—Wobrub—Wšeborsko; atd.

Rozkaz pro ubytování:

(V ý t a h.)

Ubytovací prostor jižního proudu Kopidlno, Cholenitz, Pšowes, Bílsko.

Zajištění. Linie předních stráží: — — — — —

Rozhraní mezi 7. a 8. brigádou:

Čára kostel ve Wrsetz—Pšowes.

Spojení: — — — — —

Chování při nepř. útoku: — — — — —

Poznámka: Předpokládá se, že se nepřátelská situace do večera 2. VII. nezměnila.

Jest studovati u jižního proudu:

Sestavu a zajištění na pochodu.

Sestavu a zajištění při zastávce.

Ubytování na konci pochodu.

Zajištění za ubytování.

Kapitán gen. štábu Josef Chleboun:

Námět čís. 56.

Ústní otázky z pěchoty.

(Mapy 1 : 75.000 Turnov, Vrchlabí, Jičín.)

Červená pěší divise, včleněná, která dne D—1 byla ubytována v okolí Turnova s předními strážemi na čáře Rovensko—Troska, má se dne D přemístiti do prostoru Jičín—Eisenstadtl po obou stranách Cidliny a vysunouti přední stráž na východ od vrchů mezi oběma městy.

Pokud se týká provedení, rozkaz divisionářův stanoví:

1. Nepřítel byl koncem dne D—1 konstatován našim letectvem východně od čáry Hořice—Miletín. Jeho jezdecko bylo na západ od Bad Bělohrad—Mlázowitz v pohybu na západ.

2. Pohyb bude proveden podle tabulky

(v ý t a h.):

Pochodová skupina	Velit.	Cesta	Východiště	Postupné cíle	Poznámka
Divisní smíšený přezvědný oddíl	mjr B ₁	vyzvidá v celém pásmu divise	čára před. stráží v 6h	Hlásí z čáry: Wostružno-Kyje a Jičín-Soběraz	
Pravý proud: 1. p. brigáda 6. p. pluk 1. děl. pluk 101. děl. pluk pl. žen. rota	gen B ₁	Turnov Jičín	čára před. stráží v 7h	1. Lhota pařeská — Ob. Knížnitz — H St. Cidlina 2. 460 Přívišín Brada — Zamez — Kyje 3. Z. O. (vých. Jičina) — † 304 — Soběraz	Na post. cílech se předvoj zastaví na 15'
Levý proud: P. pl. č. 9. hor. odd. 251	gen B ₂	Rowensko — Bitouchov — Paseka-Cidlina — Zamez-Eisenstadtl	dtto	dtto	

Divise disponuje cestami na sever od čáry Krčowitz—Hrdonowitz—Lhota Pařeská—Prachow—sever. část Jičina (vše včetně) až k čáře trig. 734 Kozákov—Žlábek—△ 682 Tábor (mimo) Doubrawitz (vč.)—Eisenstadt (vč.).

3. Zajištění pohybu provede se péčí velitelů proudů. Úkolem předvojů je zajistiti valným vojům vyrazení z čáry 460 Přivišín—Kyje a po skončeném pohybu postavití přední stráž na čáře

O t á z k y :

Čís. 5. Za předpokladu, že předvoj pravého proudu pod velením plukovníka P₁ má dva prapory 1. p. pluku, děl. odd. I/1 a půl ženijní roty 1 — stanovte jeho sestavu v terénu v 8 hod. dne D.

Čís. 6. Smíšený přezvědňý oddíl narazil vých. Libuň na hlídky nepřátelského jezdeckta, jež byly donuceny k ústupu.

Když předvojový houfec přecházel dráhu v Unt. Knižnitz, prošla rukama jeho velitele zpráva, zaslaná velitelem smíšeného přezvědňého oddílu veliteli divise, jež zněla:

H. St. Jinolitz, dne D v 8 hod. 45 min.

„Vesnice Brada a hřbet jižně od Podulš (Lunaček) obsazeny nepřítelem (jezdeckto a cyklisté?). Ze záp. okraje lesa Přivišín bylo na mé hlídky střeleno; rovněž od Zames je slyšeti střelbu.

Nemohu proniknouti přes čáru Jinolitz—H. St. Jinolitz—349—Pekloves.“

Co učiní velitel předvojového houfce, jeho rozkazy, resp. rozkazy velitele předvoje.

P o z n á m k a : První tři otázky byly uveřejněny v námětu č. 41, čtvrtá v námětu 50 (št. kpt. Polívka).

Štábní kapitán gen. štábu Jan Polívka :

Námět číslo 56.

Jak užití pěchoty a žen. vojska v obraně.

(Příklad námětu pro písemní zkoušku do Vál. školy v r. 1926.) Topografické údaje podle mapy 1 : 75.000 — Velká Praha a okolí a plánu 1 : 25.000 — Praha—Kladno.

1. Obrana Prahy byla vybudována hlavní posicí vytýčenou na západě všeobecným směrem:

Kralupy—Kladno—Beroun—Davle.

2. Velitel opevněné Prahy rozhodl se zdvojití na západě tuto obranu vytvořením druhé posice ve všeobecné linii (přední hranice):

Vel. Přílepy—rtig. 355 u Vervenice—Jeneč—Chýně—trig. 407 (Drahelský kopec)—trig. 388 Na Škrobech—Zbraslav.

3. 1. teritoriální brigádě, složené ze dvou pluků (101 a 102.) a dvou kanonových oddílů lehkého dělostřelectva (I/500 a II/500) pro přímou podporu, připadl úkol, aby obsadila a hájila v druhé posici úsek ohraničený:

a) na severu linií: kříž 402 j. v. Červený Újezd—kóta 358 sev. od Chýně (vše mimo)—Sobín—Zlejšín a E. St. Řepy (vše v to počítajíc);

b) na jihu linii:

Nučice—trig. 388 Na Škrobech—Jinočany—
Chaby (vše mimo)—trig. 389 Na Piskách a
Dvůr Háj (v to počítajíc)

a přehradila tím silnici Hořelice—Motoly—Praha.

4. Teritoriální brigáda jest organickou součástí 1. teritoriální divise (S. V. Motol); na levo sousedí s druhou brigádou vlastní divise (styčný oddíl na jih od koty 392—Pisk—na silnici Dušníky—Jinočany); pravým sousedem jest 2. teritoriální divise (styčný oddíl na kotě 358 na sev. od Chýně).

5. K vybudování posice dostala 1. teritoriální brigáda pracovní posily v síle jedné pracovní roty a ženijní čety za velení jednoho ženijního důstojníka.

6. Předmět cvičení.

A) Užití pěchoty:

- a) organisace a volba posice (přední hranice, krycí posice, palebné přehrady, dělostřelectvo);
- b) organisace velení (střediska odporu, plukovní úseky);
- c) rozmístění pěchoty 1. teritor. brigády;

B) Užití ženijního vojska a pracovních rot.

C) Spojení a spojovací služba v úseku teritoriální brigády.

D) Postup práce po 1., 3., 8. dni úpravy terénu.

E) Celkový průměrný přehled požadavku materiálu a dopravních prostředků, problém cirkulace.

F) Povšechná organisace jednoho střediska odporu posice 1. teritoriální brigády.

Dělostřelci: „Nauč se konati vše rychle a dobře, a tvé dělo bude stát za dvě.

Nemysli na sebe; pěchota a jezdecko tě neopustí; myslí spíše na to, jak bys jim pomohl co nejlépe svou palbou.

Buď první na posici, abys svou střelbou rozmetal nepřítele a připravoval cestu.

Objeví-li se nepřítel nečekaně, čest dělu, které je první hotovo k palbě.

Útočí-li nepřítel, zůstaň na posici a střilej dále, dokud nepřítel není až u děla; pak bojuj svými zbraněmi a třeba i vytěrákem.

Čím blíže jsi se svou baterií k nepříteli, tím více mu naháníš děsu.“

*Generál Dragomirov
Taktická příručka řadového vojáka.*